

Анастасія САДОВЕЦЬ

здобувач вищої освіти, спеціальність С1 «Економіка»

Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник:

Наталія ПОТРИВАЄВА

доктор економічних наук, професор,

Миколаївський національний аграрний університет

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ: АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Широке використання цифрових технологій у всіх галузях економіки України свідчить про масштабність процесів цифрової трансформації, що охопили сферу бухгалтерського обліку. У сучасних умовах цифрової трансформації виникає потреба в адаптації системи обліку до нових технологічних викликів, оскільки цифровізація суттєво змінює підходи до ведення облікових процесів і потребує від фахівців високого рівня ІТ-компетентностей. Цифрові технології дозволяють підвищити точність, оперативність та прозорість обліку, забезпечити своєчасне формування фінансової інформації та сприяти ефективному прийняттю управлінських рішень у різних організаційно-правових формах бізнесу.

Питання розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифровізації досліджують сучасні українські науковці, зокрема Довбуш А., Коваль О., Лишак О., Морозов А., Потриваєва Н., Пуцентейло П. та ін. Фахівці відзначають, що цифрові технології сприяють автоматизації облікових процесів, підвищенню достовірності фінансової інформації та оперативності управлінських рішень, а також підкреслюють необхідність розвитку ІТ-компетентностей бухгалтерів.

Сучасні технологічні рішення у бухгалтерії можна класифікувати за кількома пріоритетними напрямками, серед яких автоматизація процесів, хмарні платформи, аналітичні інструменти та інноваційні технології на кшталт блокчейну. Автоматизація є одним із ключових напрямів цифровізації бухгалтерського обліку. Вона дозволяє звільнити фахівців від рутинних завдань, таких як введення даних, обробка первинних документів, перевірка точності інформації та формування звітності. Завдяки автоматизації бухгалтери можуть зосередитися на аналітичній роботі, стратегічному плануванні та прийнятті стратегічних рішень у діяльності підприємства. Крім того, автоматизація знижує ризик помилок, прискорює виконання операцій та підвищує прозорість обліку.

Хмарні технології забезпечують доступ до облікової інформації незалежно від місцезнаходження користувача та часу, що значно підвищує гнучкість і мобільність бізнесу. Інформація в хмарних системах оновлюється у реальному часі, що дозволяє отримувати актуальні дані для оперативного

управління підприємством. Хмарні платформи також сприяють інтеграції різних систем обліку та підвищують ефективність взаємодії між підрозділами компанії, формуючи цілісне уявлення про фінансовий стан підприємства.

Цифрові аналітичні інструменти дозволяють обробляти великі обсяги даних із високою швидкістю та точністю, що значно перевищує можливості традиційного людського аналізу. Використання аналітичних платформ у бухгалтерії сприяє своєчасному виявленню ризиків, підвищує ефективність контролю фінансових потоків та забезпечує ухвалення обґрунтованих управлінських рішень на основі достовірної інформації.

Сучасні програмні платформи для автоматизації бухгалтерського обліку в Україні, зокрема InfoTAX, iFin, MASTER: Бухгалтерія, BAS Бухгалтерія та Дебет Плюс, забезпечують комплексний функціонал для автоматизованого ведення облікових процесів на підприємствах. InfoTAX інтегрує платників податків із державними органами та дозволяє отримувати інформацію про стан розрахунків із бюджетом через електронні сервіси та месенджери. iFin забезпечує подання електронної звітності до різних державних органів та автоматизує рутинні облікові процеси. MASTER: Бухгалтерія та BAS Бухгалтерія забезпечують комплексне ведення обліку, автоматизацію розрахунків із контрагентами, управління основними засобами та ресурсами підприємства, а Дебет Плюс дозволяє централізовано вести фінансову звітність та здійснювати аналітичні розрахунки. Застосування цих платформ підвищує оперативність, точність та інтеграцію фінансової інформації в обліковій системі підприємства [1, с. 8].

Особливу увагу сучасної цифровізації бухгалтерського обліку привертає технологія блокчейн, яка забезпечує цілісність та незмінність даних про фінансові операції, права власності та юридичні зобов'язання. Елементи блокчейну вже застосовуються у державних органах та великих корпораціях для підвищення прозорості та автоматизації облікових процесів і можуть стати основою повністю автоматизованого обліку з інтеграцією смарт-контрактів та аудитом у реальному часі. Водночас впровадження блокчейн-технологій в Україні обмежене нормативними, інфраструктурними та кадровими чинниками, зокрема відсутністю детального законодавчого регулювання, високими витратами на впровадження і потребою у підготовці кваліфікованих спеціалістів. Незважаючи на це, блокчейн має значний потенціал для створення безпечної, прозорої та ефективної системи управління фінансовою інформацією, що може стати базою для стратегічного розвитку бухгалтерського обліку та автоматизованих процесів управління [4, с. 145].

Варто зазначити, що цифровізація бухгалтерського обліку відкриває нові можливості для вдосконалення внутрішнього аудиту, контролю ризиків та інтеграції з іншими інформаційними системами підприємства. Автоматизація аналітичних та контрольних процедур дозволяє своєчасно виявляти невідповідності у фінансових даних, забезпечує прозорість обліку та підвищує довіру до внутрішньої та зовнішньої фінансової звітності. Крім того, цифрові

технології сприяють інтеграції бухгалтерського обліку з управлінським та фінансовим аналізом, що формує комплексний підхід до оцінки діяльності підприємства та підвищує ефективність прийняття стратегічних рішень [3, с. 12].

Окрім блокчейн-технологій, важливим напрямом розвитку бухгалтерського обліку є впровадження ІІІ та Big Data, що забезпечує автоматизацію аналітичних процесів, підвищення точності прогнозів та формування інтелектуальних систем обліку для підтримки управлінських рішень у реальному часі [2, с. 414].

Водночас дослідження виявляє низку перешкод на шляху до повної цифровізації бухгалтерського обліку, серед яких недостатня технічна інфраструктура, брак кваліфікованих кадрів, низький рівень цифрової грамотності, обмежене фінансування та нормативні бар'єри [5, с. 45].

Отже, цифровізація бухгалтерського обліку в Україні істотно трансформує підходи до облікових процесів, підвищуючи їхню оперативність, точність і прозорість. Сучасні програмні платформи, а також технології блокчейн, штучного інтелекту (ІІІ) та Big Data створюють можливості для автоматизації, інтеграції та захисту фінансових даних, водночас потребуючи вдосконалення нормативного регулювання та підготовки висококваліфікованих фахівців. Впровадження цих інновацій сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень і створенню надійної цифрової інфраструктури бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

1. Коваль О., Лишак О. Цифровізація бухгалтерського обліку в Україні. *Ефективна економіка*. – 2024. – № 2. – С. 1–15. URL: DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.67>.

2. Морозов А.О. Трансформація бухгалтерського обліку під впливом розвитку цифрових технологій. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. – 2024. – Т. 9, № 2. – С. 413–419. URL: <https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/2024-2-71.pdf>.

3. Потриваєва Н.В., Громова Я.М. Удосконалення аудиту поточних зобов'язань у взаємозв'язку з оптимізацією облікового процесу. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2018. – Вип. 2. – С. 11–15. URL: <https://bsagriculture.com.ua/uk/journals/tom-22-2-2018/udoskonalennya-auditu-potochnikh-zobov-yazan-u-vzayemoz-yazku-z-optimizatsiyeyu-oblikovogo-protsesu>.

4. Пуцентейло П. Р., Довбуш А. В. Основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. *Інноваційна економіка*. – 2021. – № 3–4 (87). – С. 140–151. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.3-4.20>.

5. Potryvaieva, N., Dubinina, M., Cheban, Yu., Syrtseva, S., & Luhova, O. (2024). Digitalisation of accounting of agricultural enterprises: National and international experience. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 28(4), 41–53. DOI: 10.56407/bs.agrarian/4.2024.41.